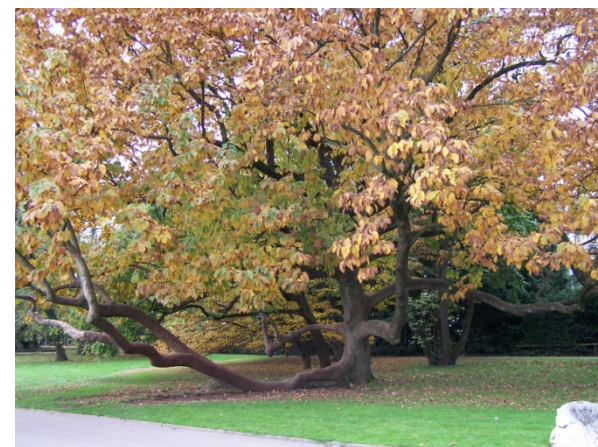

2019/2020

ДИЗАЈН БИЉКАМА

Драган Вујичић

ДИЗАЈН БИЉКАМА

ПРОСТОРНИ АСПЕКТ
(распоред биљака)

"ЛИСТА" БИЉАКА
- избор врста
- спецификација садница

Из садржаја (четири теме):

1. **Структурни елементи** просторне композиције биљака (високо зеленило, партерно зеленило, посебни облици)
2. **План садње** (и други цртежи дизајна биљака)
3. **Елементи** пројектовања зеленила (функционални, обликовни, технички...)
4. **Процес** пројектовања зеленила

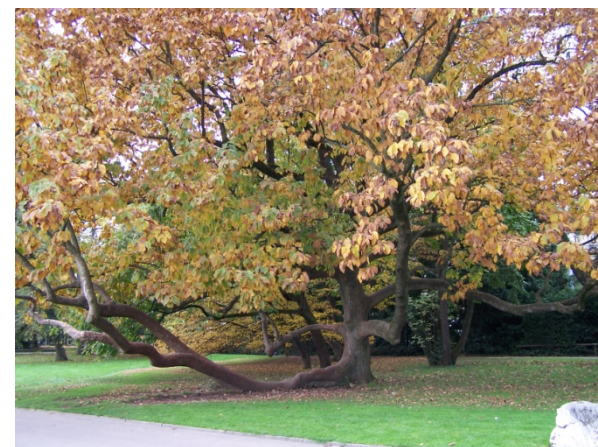

2019/2020

ДИЗАЈН БИЉКАМА

01

Драган Вујичић

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМЕНТИ ПРОСТОРНЕ КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

01

Из садржаја:

- *3D (високо) зеленило (дрвеће и жбуње):
солитери, парови, линијски облици, масиви и групе*
- *Партерно (ниско) зеленило
(цветњаци, покривачи тла, травњаци)*
- *Посебни облици (у комбинацији са другим елементима)
(алпинуми, биљке у води, биљке у посудама, пузавице)*

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМЕНТИ ПРОСТОРНЕ КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

Compositio - склоп, састав, сједињење.

Биљке су један од елемената свеукупне пејзажне композиције.

РЕЉЕФ

ВОДА

БИЉКЕ (ЗЕЛЕНИЛО)

ЗГРАДЕ (однос према њима)

МАЛИ АРХИТЕКТ. ЕЛЕМЕНТИ

ЗАСТОРИ - ПЛОЧНИЦИ

МОБИЛИЈАР и СКУЛПТУРА

Природи блиски

Створени

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

Compositio - склоп, састав, сједињење.

Биљке су један од елемената свеукупне пејзажне композиције.

РЕЉЕФ

ВОДА

БИЉКЕ (ЗЕЛЕНИЛО)

ЗГРАДЕ (однос према њима)

МАЛИ АРХИТЕКТ. ЕЛЕМЕНТИ

ЗАСТОРИ - ПЛОЧНИЦИ

МОБИЛИЈАР и СКУЛПТУРА

Природи блиски

Створени

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

БИЉКЕ (ЗЕЛЕНИЛО)

Биљке су један од најбитнијих физичких елемената пејзажне композиције.

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

Као структурни (**градивни**) композициони елемент биљке се могу појавити у врло различитим облицима. Основни појавни облици се могу (оквирно) груписати у три основне групе:

**3D (високи) ОБЛИЦИ
КОМПОЗИЦИЈЕ
ЗЕЛЕНИЛА
(дрвеће и жбуње)**

Солитери (појединачне биљке)

Парови (две индивидуе)

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

Површински облици (групе, масиви)

**ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ
КОМПОЗИЦИЈЕ
ЗЕЛЕНИЛА**

Цветњаци (ружичњаци, перењаци, сезонски)

Бордуре (ивице)

Травњаци и покривачи тла

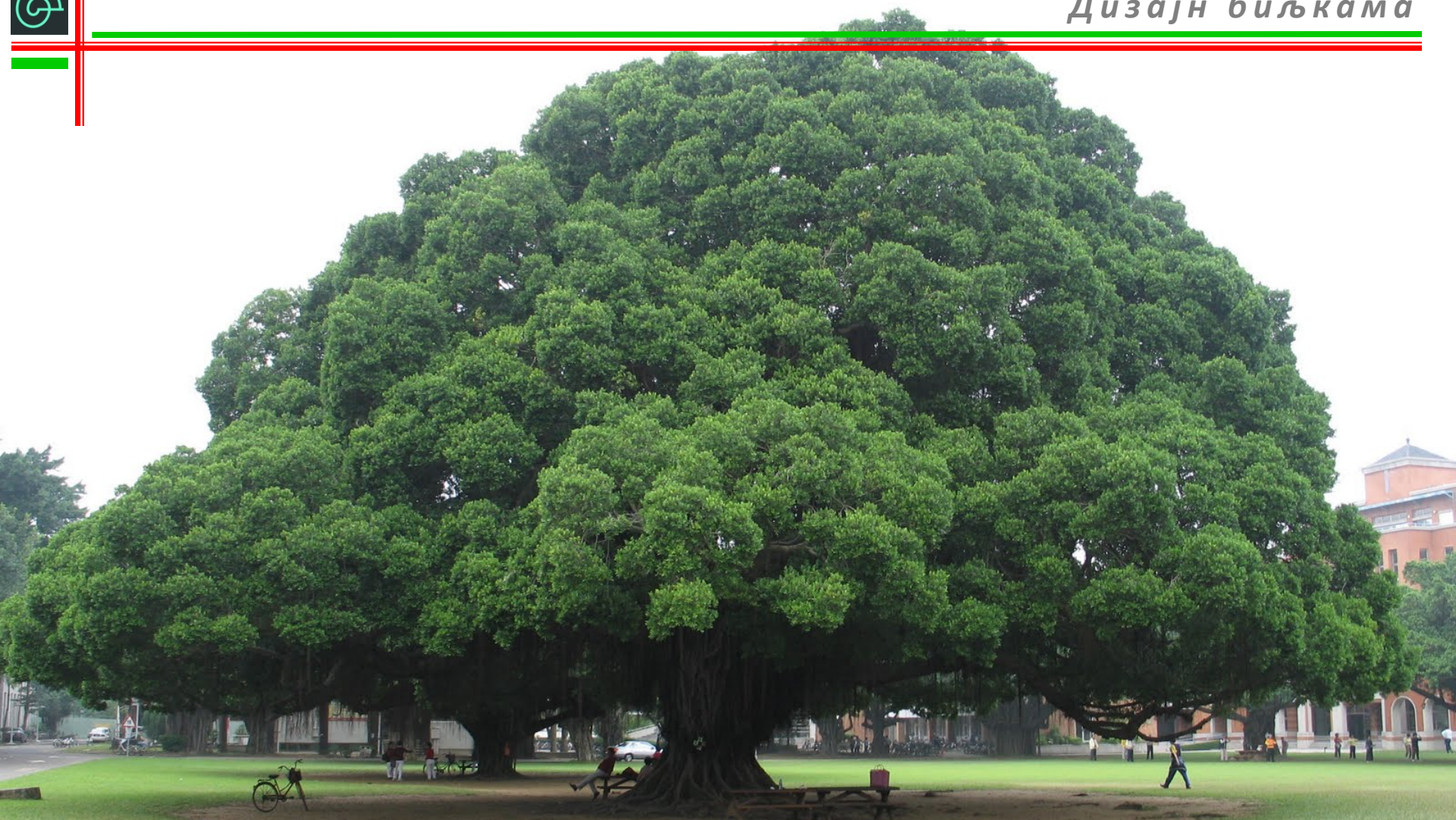
Камењари / алпинуми

ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ

Биљке у посудама

Биљке у води

Пузавице (на зиду, перголи...)

3D

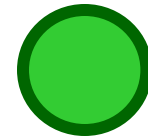
**(ТРОДИМЕНЗИОНАЛНИ - ВИСОКИ)
ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА**

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

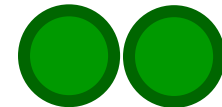
3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тродимензионалне (високе) структурне елементе композиције биљака чине биљке које физички рашчлањују простор (дрвеће и жбуње). У простору их сагледавамо као тачке, линије и површине.

Солитери (појединачне биљке - тачке)

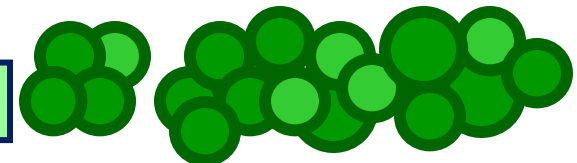
Парови (две исте биљке заједно)

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

Површински облици (групе, масиви)

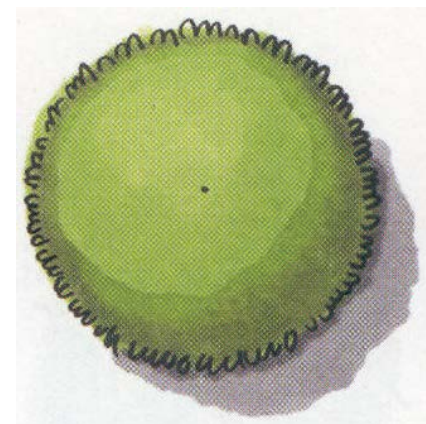
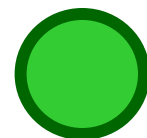
СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тачкасти облици (солитери и парови)

СОЛИТЕРИ (појединачне биљке - тачке)

Солитери су тачкасти композициони елемент (тачке у простору) - појединачне биљке јасно издвојене од осталих (углавном као самац на травњаку).

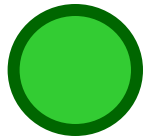

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

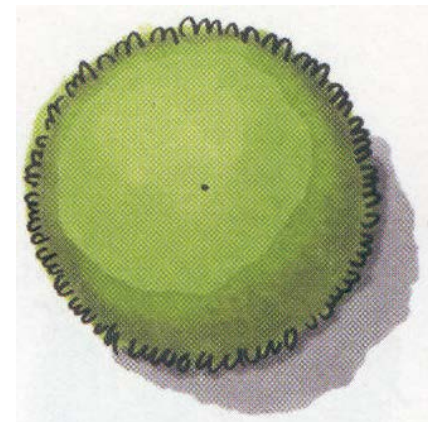
Тачкасти облици (солитери и парови)

СОЛИТЕРИ (појединачне биљке - тачке)

Солитери служе:

- да буду акценат /репер/атракција у простору
- да разбију монотонију празнине простора
- да буде у првом плану и контраст у односу на позадину

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

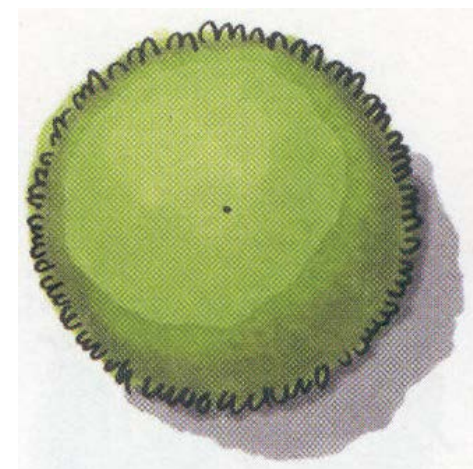
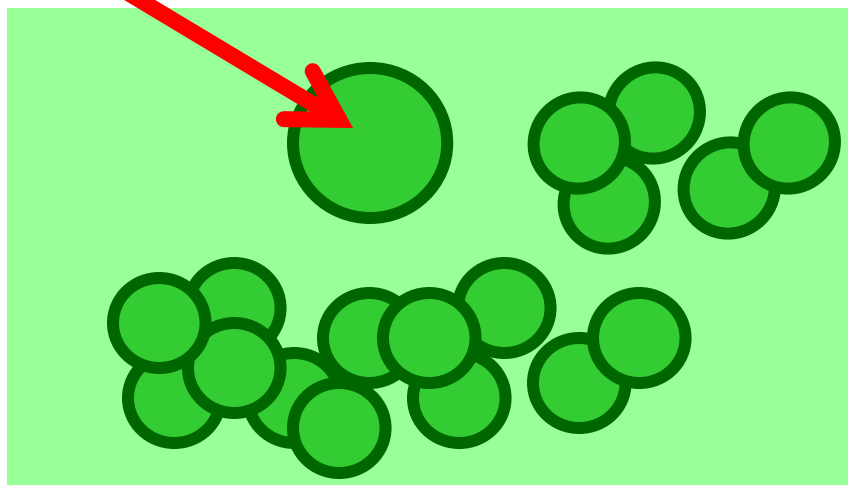
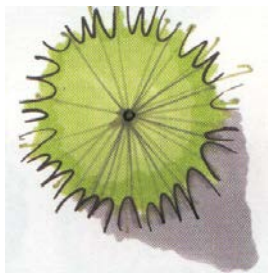
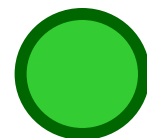
3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тачкасти облици (солитери и парови)

СОЛИТЕРИ (појединачне биљке - тачке)

Принципи коришћења солитера у дизајну биљака:

- усамљен примерак на чистом травњаку (солитер се **издваја** од осталих 3D биљних елемената удаљеношћу за најмање једну висину солитера)
- бирати интересантну врсту

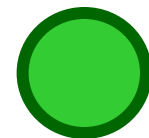

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тачкасти облици (солитери и парови)

СОЛИТЕРИ (појединачне биљке - тачке)

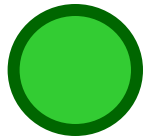

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тачкасти облици (солитери и парови)

СОЛИТЕРИ (појединачне биљке - тачке)

Избор врста за солитере.

За солитере се користи углавном **дрвеће**. Бирају се врсте које се издвајају монументалношћу, обликом, декоративношћу или другом упечатљивом особином: храстови, бела топола, лириодендрон, кедар, јеле... Различите форме: софора са viseћим гранама, кугласте форме...

Солитер ређе може бити и **жбун** или **цветна** врста.

Жбунови (ниже дрвеће): *Magnolia x soulangeana*, *Viburnum opulus 'Roseum'*...

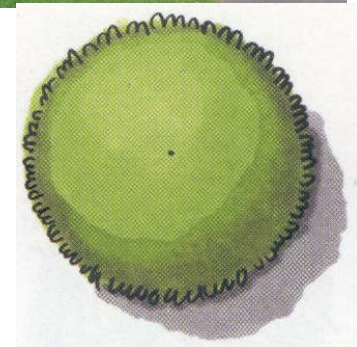
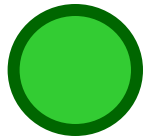
Цветне врсте: *Yucca*, *Canna*, *Cortaderia*...

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тачкасти облици (солитери и парови)

СОЛИТЕРИ (појединачне биљке - тачке)

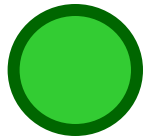

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тачкасти облици (солитери и парови)

СОЛИТЕРИ (појединачне биљке - тачке)

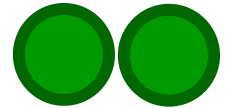

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тачкасти облици (солитери и парови)

ПАРОВИ (две исте биљке заједно)

Пар је структурни елемент кога чине два примерка исте биљне врсте.

Пар служи:

- да нагласи улаз (капију, врата, почетак стазе...)
- да истакне симетрију

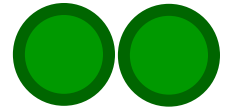

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тачкасти облици (солитери и парови)

ПАРОВИ (две исте биљке заједно)

Пар служи:

- да нагласи улаз
(капију, врата, почетак стазе...
- да истакне симетрију

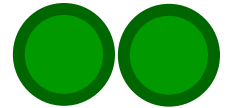

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Тачкасти облици (солитери и парови)

ПАРОВИ (две исте биљке заједно)

Пар служи:

- да нагласи улаз
(капију, врата, почетак стазе...)
- да истакне симетрију

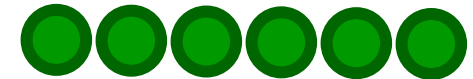

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

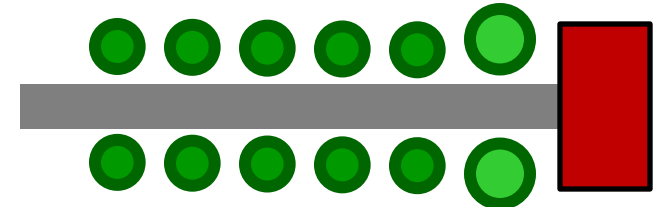
3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

Ови облици зеленила се формирају линеарним распоредом зеленила (дрвећа или жбуња).

АЛЕЈЕ

ДРВОРЕДИ

ЖИВИЦЕ (живе ограде)

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

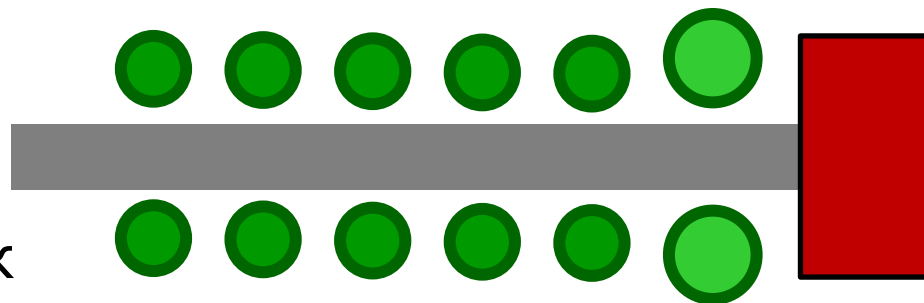

АЛЕЈЕ

Алеја се формира линеарним распоредом зеленила. По правилу, алеју чине два реда, са обе стране неке линије кретања (стазе, пута). Алеја се формира од четинарског или лишћарског дрвећа, а може и од правилног (лоптастог, купастог, вретенастог...) жбуња. Често се користе и калемљене форме и топијарни облици.

Алеје служе:

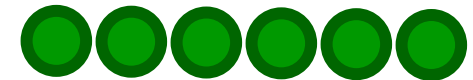
- да истакну прилаз (згради, споменику...)
- да створе свечани утисак
- да нагласе симетрију
- да нагласе перспективу

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

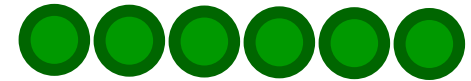
АЛЕЈЕ

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

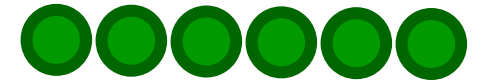
АЛЕЈЕ

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

АЛЕЈЕ

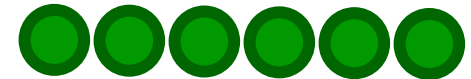

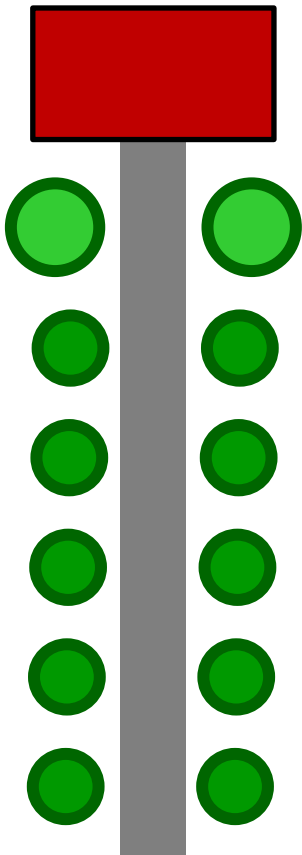
СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

АЛЕЈЕ

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ДРВОРЕДИ

Дрвореди су такође **облик алеје** (дрвеће у линијском поретку). Формирају се дуж комуникација (путева, улица, стаза, дуж обале...). Користи се лишћарско дрвеће правилне крошње. У дрвореду се (по правилу) користи само једна врста.

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

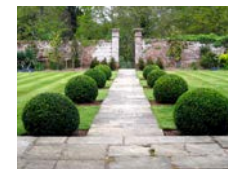
ДРВОРЕДИ - СПЕЦИФИЧНОСТ ДРВОРЕДА

Дрвореди су специфичан **облик алеје**.

ДРВОРЕДИ

АЛЕЈЕ

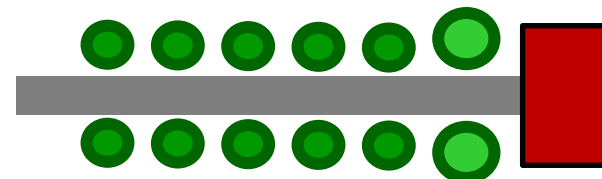

Специфичност **дрвореда** је:

- једна врста у реду
- лишћарско дрвеће
- може имати 1-2-3 реда
- уједначено растојање
- криволинијски или прав
- доминантна намена - заштитна

Остале **алеје** могу бити:

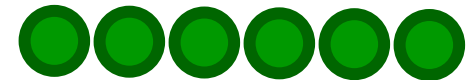
- може више врста
- лишћари, четинари, жбуње
- алеја је 2-редна
- може измена "ритма" растојања
- права линија
- доминантна намена - визуелна

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

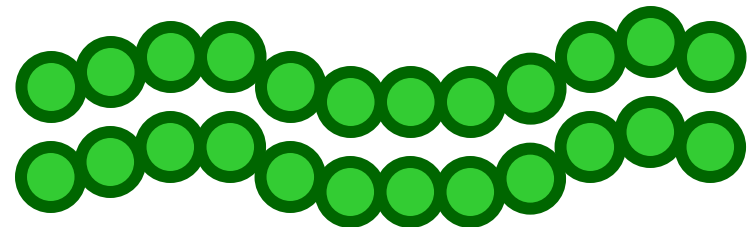
Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ДРВОРЕДИ

Дрвореди могу бити:

- једноредни
- дворедни
- вишередни

Дрворед служи:

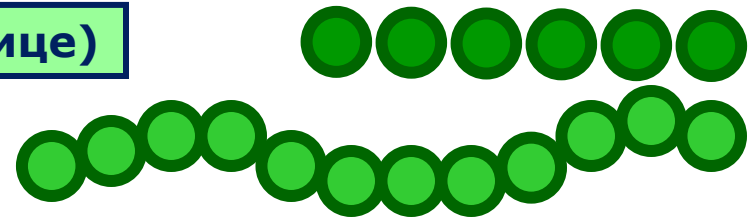
- да усмери и уоквири кретање (визуелно води саобраћај)
- да унапреди микроклиму и комфор кретања улицом
- да ублажи утицај гасова и прашине
- да ублажи утицај буке саобраћаја
- да формира коридор за унапређење биодиверзитета

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

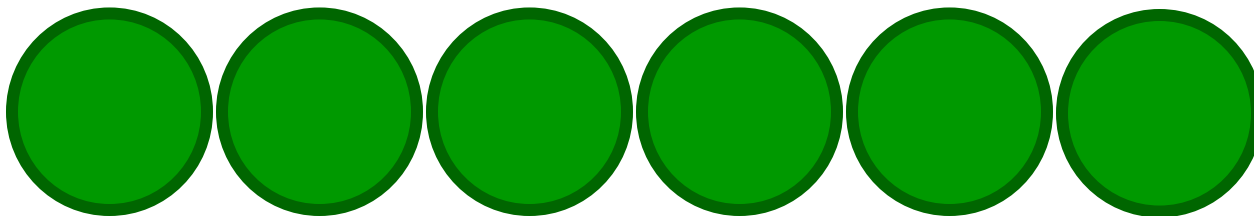
Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ДРВОРЕДИ

Принципи за пројектовање дрвореда:

- растојања садње да омогуће **линеарни додир крошњи** развијених стабала
(**5 - 15m**, зависно од врсте (већина врста 7-8-9m))

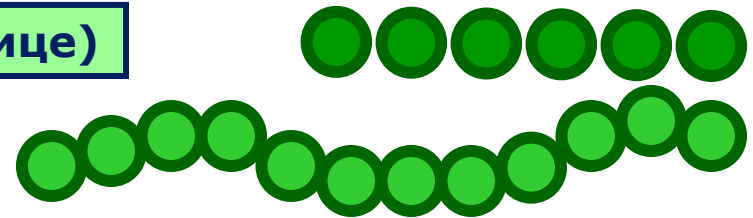

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ДРВОРЕДИ

Принципи за пројектовање дрвореда:

- растојања садње да омогуће **линеарни додир крошњи** развијених стабала
(**5 - 15m**, зависно од врсте (већина врста 7-8-9m))
- **спречити додир крошњи супротних страна** улица

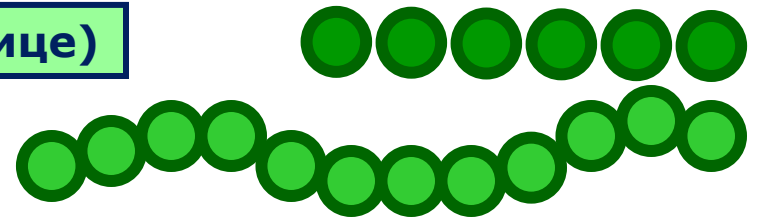

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ДРВОРЕДИ

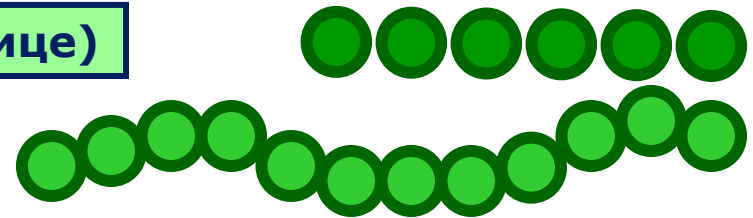

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ДРВОРЕДИ

Принципи за пројектовање дрвореда:

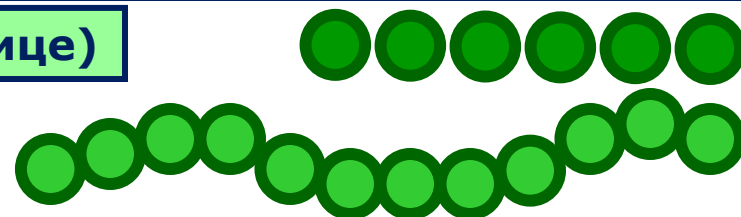
- растојања садње да омогуће **линеарни додир крошњи** развијених стабала
(**5 - 15m**, зависно од врсте (већина врста 7-8-9m))
- спречити додир крошњи супротних страна улица
- у **уским** улицама користити **једноредни** дрворед
- у уским улицама дрворед постављати уз **јужну** фасаду зграда (тј. са северне стране улице)
- избор врсте прилагодити уличном профилу (ширини, оријентацији, кретању сенке...) и условима средине
- усклађеност са инсталацијама

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ДРВОРЕДИ

Правила за **избор врста** за дрвореде:

- јасно издиференцирано дебло и крошња
- компактан корен (избегавати тањираст корен)
- без тешких плодова (нпр. маклура не)
- без плодова који прљају (нпр. дуд не)
- отпорне врсте на неповољне услове средине
- врсте које подносе резивање
- величина крошње усклађена са профилем улице
- дебло чисто од грана минимум 2,2 метра

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

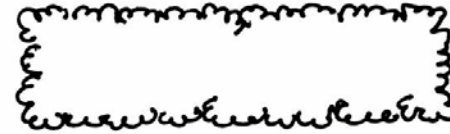
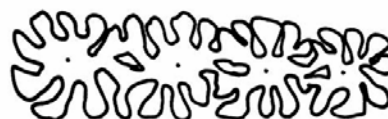
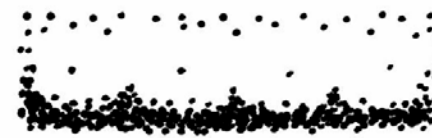
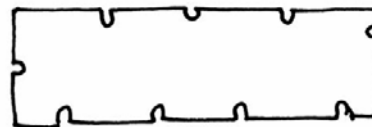
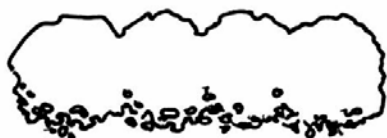
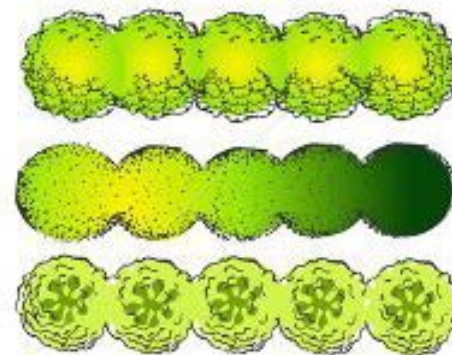
Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ЖИВИЦЕ (живе ограде)

Живице (живе ограде) су облик зеленила формиран густом континуираном линијском садњом жбуња (или дрвећа које се орезује).

Живице имају функцију ограде (физичке, визуелне, психолошке).

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ЖИВИЦЕ (живе ограде)

Врсте живица:

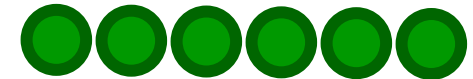
- једноредне, дворедне, вишередне
- слободнорастуће или топијарне (орезане)
- листопадне, полузимзелене, зимзелене...
- ниске (бордуре - до 60cm), нормалне (око 1,60m) и високе (преко 2,2m)

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ЖИВИЦЕ (живе ограде)

- ниске (бордуре - до 60cm)
- нормалне (око 1,60m)
- високе (преко 2,2m)

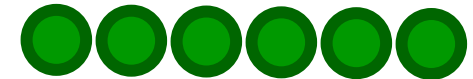

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

ЖИВИЦЕ (живе ограде)

Густине садње живице 2 - 10 ком/м дужном, зависно од врсте и броја редова...

- 1-редне - на 40-70cm - 2-2,5ком/м (пачемпрес, тује...)
- 2-редне - на 25cm - 9 ком/м (маклура, лигуструм...)
- 3-редне - на 25cm - 14ком/м (шимшир...)

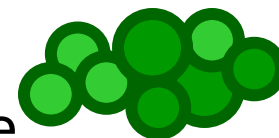
(размак између редова у каналу за садњу око 20cm)

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

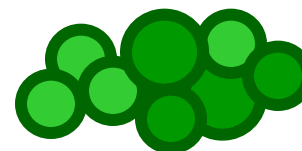
3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Површински облици (групе, масиви)

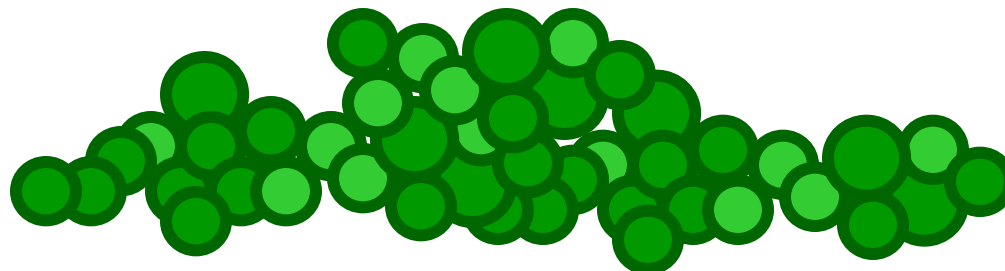
Ови облици зеленила заузимају веће површине. Углавном су састављени од већег броја комада дрвећа и/или жбуња.

ГРУПЕ

МАСИВИ

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

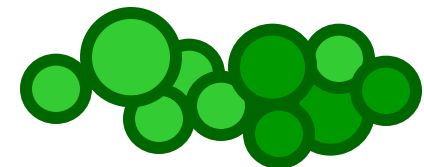
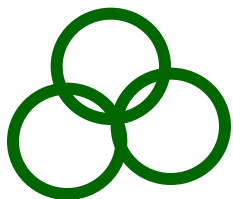
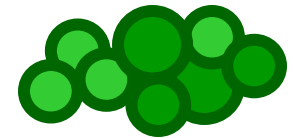
Површински облици (групе, масиви)

ГРУПЕ

Групу чини више примерака дрвећа и/или жбуња (минимум три), густо засађених, тако да чини једну целовиту форму.

Користи се:

- као основна композициона структура зеленила
- за формирање просторних "соба" (рашчлањавање простора)
- за формирање визуелних баријера
- као други (евентуално трећи) план у композицији

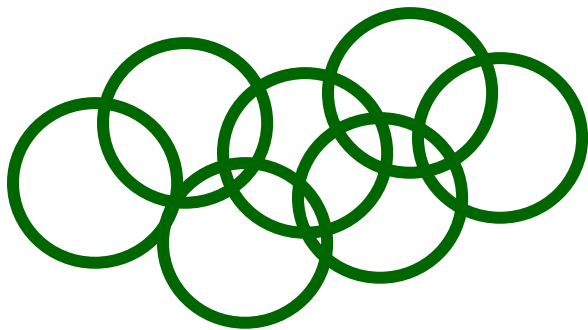
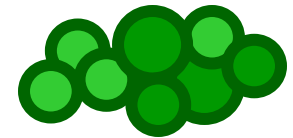

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

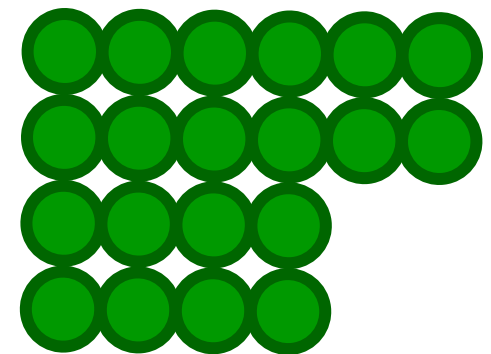
3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Површински облици (групе, масиви)

ГРУПЕ

Слободно обликована група се обавезно преклапа, може бити комбинована од различитих врста.

Геометријска група чини БОСКЕТ дрвећа и формира се од једне врсте.

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

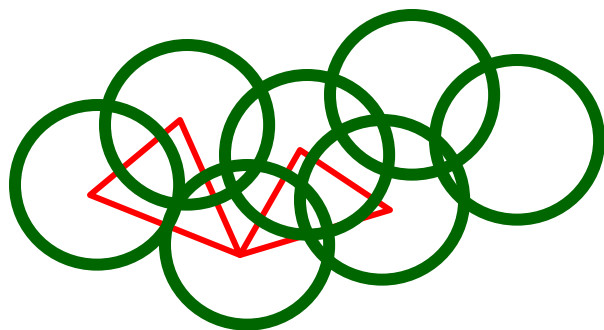
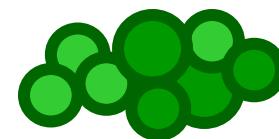
Површински облици (групе, масиви)

ГРУПЕ

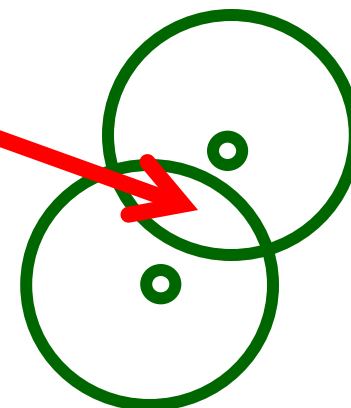
Група - **принципи** формирања...

Код група од **једне врсте**:

- распоред садње је на смицање (у виду неправилног троугла), осим код боскета
- група се формира блиском садњом - са преклапањем крошњи за око $1/3$ до $1/2$ пречника крошње

ПРЕКЛАПАЊЕ $1/3$ до $1/2$
ПРЕЧНИКА КРОШЊЕ

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

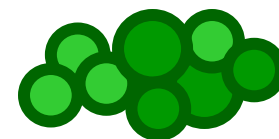
Површински облици (групе, масиви)

ГРУПЕ

Група - **принципи** формирања...

Код **мешовитих** група:

- врсте морају бити биолошки компатибилне
- врсте треба да су у композиционој равнотежи
- група треба да има јасну "спратовност" по висинама
- "спратови" да су усклађени са визурама

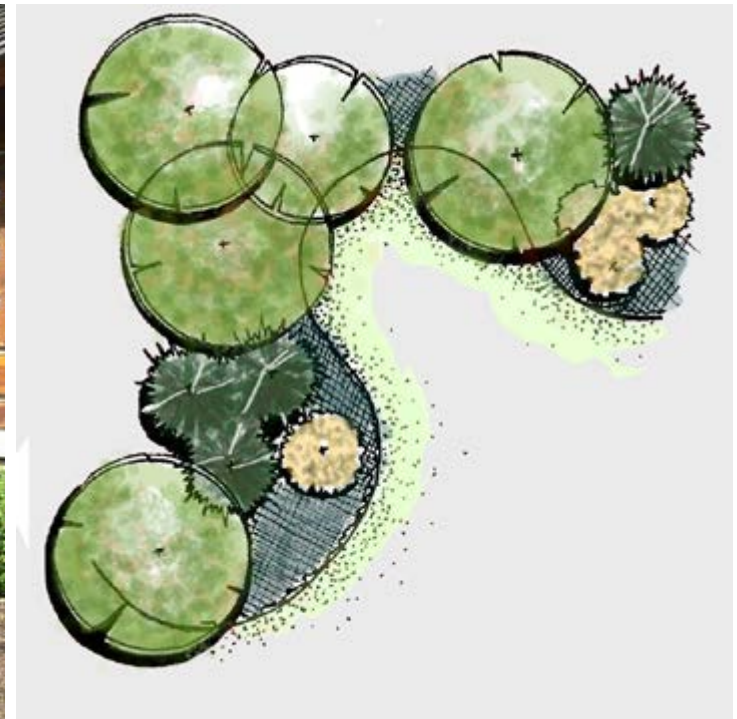
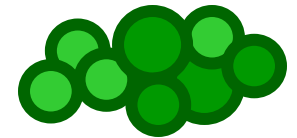

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Површински облици (групе, масиви)

ГРУПЕ

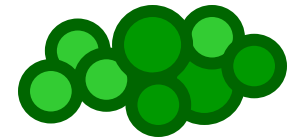

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Површински облици (групе, масиви)

ГРУПЕ

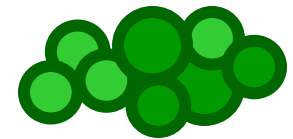
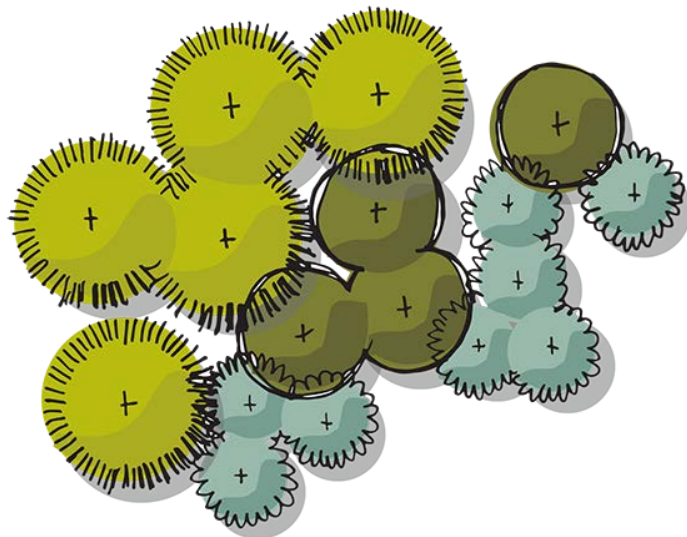
Специфична група:
садња **"у гнезду"** (у
"букету")
- садња више комада у
једну садну јаму
(или тако одгајено дрво
које се грана од корена)

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Површински облици (групе, масиви)

ГРУПЕ

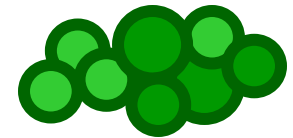

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

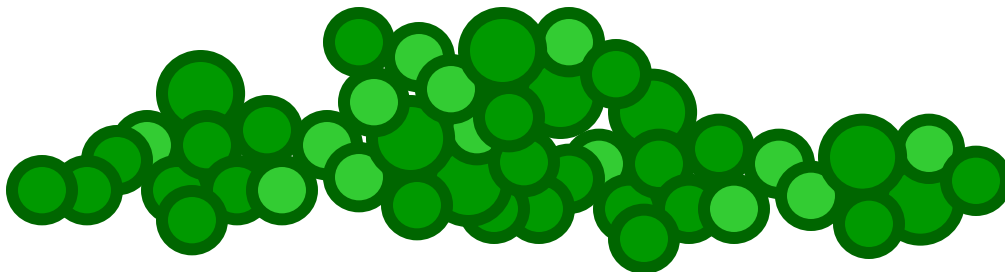
Површински облици (групе, масиви)

МАСИВИ

Масив заузима велике површине континуирано засађеног дрвећа и жбуња. У масиву се у потпуности губе карактеристике појединачних примерака. Користи се за:

- велике површине (излетишта, велики паркови)
- као трећи план у композицији
- за површине дуж линеарних структура (шкарпе путева)

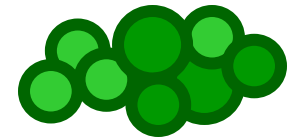

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

3-D (високи) ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Површински облици (групе, масиви)

МАСИВИ

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

Као структурни (**градивни**) композициони елемент биљке се могу појавити у врло различитим облицима. Основни појавни облици се могу (оквирно) груписати у три основне групе:

**3D (високи) ОБЛИЦИ
КОМПОЗИЦИЈЕ
ЗЕЛЕНИЛА
(дрвеће и жбуње)**

Солитери (појединачне биљке)

Парови (две биљке)

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

Површински облици (групе, масиви)

**ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ
КОМПОЗИЦИЈЕ
ЗЕЛЕНИЛА**

Цветњаци (ружичњаци, перењаци, сезонски)

Бордуре (ивице)

Травњаци и покривачи тла

Камењари / алпинуми

ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ

Биљке у посудама

Биљке у води

Пузавице (на зиду, перголи...)

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

Партерни облици зеленила су ниски и готово у целини сагледиви из људске перспективе (једним погледом). Чине их цветњаци, ниске бордуре и травњаци или покривачи тла.

ЦВЕТЊАЦИ

(ружичњаци, перењаци, сезонски)

БОРДУРЕ (ивице)

ТРАВЊАЦИ и ПОКРИВАЧИ тла

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

ЦВЕТЊАЦИ (ружичњаци, перењаци, сезонски)

Цветњаци су партерни облик зеленила креиран од цветних биљака.

Цветњаци служе:

- да нагласе неки део простора (прилаз, улаз, раскршће, битну тачку...)
- да буду репер у простору
- да буду први план композиције

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

ЦВЕТЊАЦИ - ружичњаци

Ружичњаци - цветњаци ружа.

Формирају се углавном од једне сорте, евентуално комбинацијом контрастних боја.

Количине за садњу:

*9 – 20 комада/м²
(растојања 25-50см)*

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

ЦВЕТЊАЦИ - перењаци

Перењаци - цветњаци трајница (перена). формирају се комбинацијом макар 5-6-7... различитих врста перена.

Количине за садњу:

*9 – 25 комада/м²
(растојања 20-40см)*

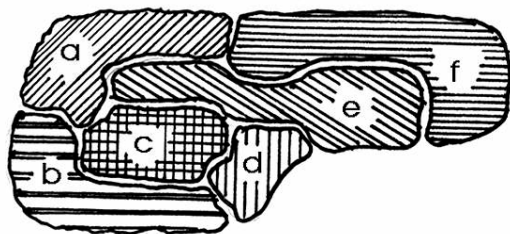
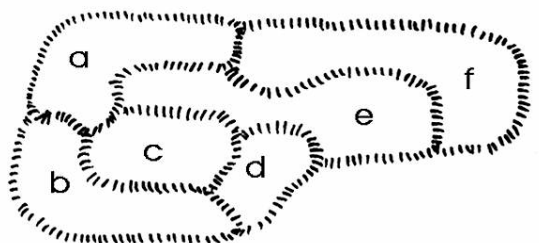
СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

ЦВЕТЊАЦИ - перењаци

Композиција перена се формира на основу:

- висине (величине) врсте (по спратовима)
- периода цветања (да стално постоји нешто у цвету)
- боје цвета (боје у контрасту или боје у хармонији)

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

ЦВЕТЊАЦИ - сезонски

Сезонски цветњаци - од 1-годишњег или 2-годишњег цвећа, луковица и сл.

Количине за садњу:

*16 – 25 комада/ m^2
(растојања 20-30cm)*

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

БОРДУРЕ

Бордуре су ниске живице које су део партера. Комбинују се са цветњацима, али могу бити и на травњаку, ризли, песку, шљунку или малчу.

Бордуре служе:

- да оивиче површину
- да буду декоративан елемент у простору
- да усмере кретање (као психолошка препрека)

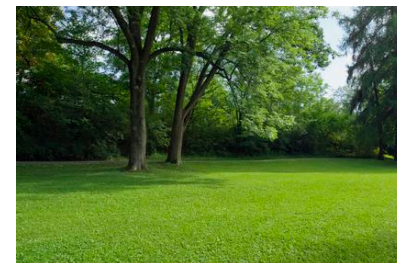

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

ТРАВЊАЦИ и ПОКРИВАЧИ тла

Травњаци су најчешћа основа на којој је свеукупна биљна композиција. У неким ситуацијама, замена за травњаке су **покривачи тла** (у условима сенке, суве климе, потребе за мањим одржавањем, због формирања другачије основе и сл.)

Количине за сетву:
 $2,5 - 4,5 \text{ kg/ару}$

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗЕЛЕНИЛА

ТРАВЊАЦИ и ПОКРИВАЧИ тла

Замена за травњаке су **покривачи тла** (у условима сенке, суве климе, потребе за мањим одржавањем, због формирања другачије основе и сл.)

Количине за садњу:
 $3 - 10 \text{ комада}/\text{m}^2$

**ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ
КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА**

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

Као структурни (**градивни**) композициони елемент биљке се могу појавити у врло различитим облицима. Основни појавни облици се могу (оквирно) груписати у три основне групе:

**3D (високи) ОБЛИЦИ
КОМПОЗИЦИЈЕ
ЗЕЛЕНИЛА
(дрвеће и жбуње)**

Солитери (појединачне биљке)

Парови (две биљке)

Линијски облици (алеје, дрвореди, живице)

Површински облици (групе, масиви)

**ПАРТЕРНИ ОБЛИЦИ
КОМПОЗИЦИЈЕ
ЗЕЛЕНИЛА**

Цветњаци (ружичњаци, перењаци, сезонски)

Бордуре (ивице)

Травњаци и покривачи тла

Камењари / алпинуми

ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ

Биљке у посудама

Биљке у води

Пузавице (на зиду, перголи...)

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ

То су специфични појавни облици биљака које су углавном **комбиновани** са неким другим структурним елементима пејзажа (са рељефом и камењем, са водом, са посудама, са зидовима објеката, са архитектонским елементом, мобилијаром ...)

Камењари / алпинуми

Биљке у посудама

Биљке у води

Пузавице (на перголи, на зиду)

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ

Камењари / алпинуми

Биљна композиција у комбинацији са рељефом и камењем.

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ

Биљке у посудама

Композиција биљака у посудама: саксијама, жардињерама, сандуцима и сл.

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ

Биљке у води

Специфична композиција
од биљака које расту у води.

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ

Пузавице (на перголи, на зиду)

Биљке - пузавице у комбинацији са подлогом (фасадом, зидом, перголом...)

СТРУКТУРНИ ЕЛЕМ. КОМПОЗИЦИЈЕ БИЉАКА

ПОСЕБНИ ОБЛИЦИ

Пузавице (на перголи, на зиду)

Биљке - пузавице у комбинацији са подлогом (фасадом, зидом, перголом...)

